

רשומות

הצעות חוק

21 בינואר 1963

544

כ"ה בטבת תשכ"ג

עמוד

140

141

חוק קביעת גיל, תשכ"ג—1963

חוק הנוטריונים למסמכים יוצאי-חוץ (תיקון מס' 4), תשכ"ג—1963

הצעת חוק קביעת גיל, תשכ"ג—1963
הצעת חוק הנוטריונים למסמכים יוצאי-חוץ (תיקון מס' 4), תשכ"ג—1963

הצעת חוק הנוטריונים למסמכים יוצאי-חוץ (תיקון מס' 4), תשכ"ג—1963
הצעת חוק קביעת גיל, תשכ"ג—1963

משרד המשפטים
המחלקה המשפטית

המשרד לביטחון המזון והבריאות

חוק קביעת גיל, תשכ"ג-1963

1. בית משפט שלום מוסמך לקבוע, בפסק דין הצהרתי, את גילו של אדם.	סמכות לקבוע גיל
2. בית משפט הדן בקביעת גיל רשאי לסטות מדיני הראיות, אם ראה לעשות כן לשם גילוי האמת, וירשום את הטעמים לסטייה.	סטיה מדיני הראיות
3. נקבע גילו של אדם לפי חוק זה, יהא זה גילו לכל ענין.	דין גיל שנקבע
4. גיל שנקבע לפי חוק זה, רשאי אדם מעוניין לבקש שינויו על סמך ראיות חדשות שלא היו בפני בית המשפט; אולם אם הוגשה הבקשה לשינוי גיל על ידי מי שביקש לקבוע את הגיל — לא תידון בקשתו אלא על סמך ראיות שלא היה יכול לגלותן בזמן מתן התחלטה הראשונה.	שינוי גיל
5. בערעור על פסק דין של בית משפט שלום בדבר קביעת גילו של אדם לפי חוק זה, ידון בית המשפט המחוזי בשופט אחד, והחלטתו תהיה סופית.	ערעור בשופט יחיד
6. על אף האמור בסעיף 3, אין בקביעת גיל לפי חוק זה כדי לשנות מתקפו ומקביעותיו של פסק דין שניתן לפני שנקבע הגיל לפי חוק זה.	פסק דין שניתן לפני קביעת הגיל
7. בתוספת לחוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב], כסעיפים 4 ו-6, במקום "מבית המשפט המחוזי יבוא מבית משפט השלום".	תיקון חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב]
8. בסעיף 104 לחוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953², בפסקה (3), בסופה, יוסף "למעט קביעת גילו של אדם".	תיקון חוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953
9. ענין שהיה תלוי ועומד ערב תחילתו של חוק זה — יגהו בו כאילו לא היה חוק זה בתקפו.	הוראת מעבר
10. שר המשפטים מוסמך להתקין תקנות בדבר סדרי דין בהליכים לפי חוק זה.	תקנות

ד ב ר י ה ס ב ר

הבקשות לקביעת גיל נדונות כיום בבתי המשפט המחוזיים, מאחר שבענינים אלה אין בדרך כלל, בעיות משפטיות הדיון הוא בעיקר בשאלות שבצרכה — מוצע להעביר את סמכות הדיון לבתי משפט השלום, שם גם תחברר הבקשה במיעוט של זמן.

גם בית הדין לביטוח לאומי מתבקש לעתים קרובות לקבוע גילם של אנשים לענין זכותם לביטוח לאומי, אלא שקביעתו איננה משמשת הוכחה לכל דבר אחר, וזה טעם נוסף ליתן את הסמכות לידי בית משפט שלום שקביעתו תהיה, כמוצע בסעיף 3, הוכחה בדבר הגיל לכל ענין.

1 ס"ח 296, תשי"ט, עמ' 286.
2 ס"ח 137, תשי"ד, עמ' 6.

אין סמכות זו ממצטת מסמכותם של בתי משפט אחרים לקבוע גילו של אדם אם הדבר נחוץ אגב דיון בענין אחר, בהתאם להוראות סעיף 35 לחוק בתי המשפט האומרי:

35. הובא ענין כדיון לפני בית משפט והתעוררה בו דרך אגב שאלה שהכרעה דרושה לבירור הענין, רשאי בית המשפט להכריע בה לצורך אותו ענין, אף אם הענין שבשאלה הוא בסמכותו הייחודית של בית משפט אחר או של בית דין אחר.

סעיף 6 לחוק המוצע אומר, כי תקפם של פסקי דין שקבעו את גילו של אדם שלא על פי החוק המוצע לא ייפגע על ידי קביעת הגיל לפי חוק זה, ובענין שנדון בהם יוסיפו לנהוג לפיהם.

סעיף 4 קובע את התנאים להגשת בקשה בדבר שינוי גיל שנקבע לפי החוק המוצע. השינוי יותר על סמך ראיות חדשות אם יש בהן להוכיח שהקביעה הקודמת לא היתה נכונה; אולם מי שביקש פעם לקבוע גילו לא יוכל לבקש שינוי אלא אם יוכיח שהראיות החדשות שהוא מגיש עתה לא היה בידו לגלותם בבקשתו הראשונה.

להחשת הדיון מוצע בסעיף 5, כי על התלטה בקביעת גיל ניתן לערער לפני שופט יחיד של בית המשפט המחוזי, והחלטתו תהא סופית.

במציאות הקיימת בארץ קורה לעתים שיש לאדם ראיות מספיקות כדי לשכנע את בית המשפט בנכונות טענתו, אלא שאין הן כשרות כראיה לפי הנדרש בדיני הראיות. על כן, מוצע, בסעיף 2, לאפשר לבית המשפט לקבל ראיות גם בסטייה מדיני הראיות.

סעיפים 7 ו-8 המוצעים באים להעביר לבית משפט השלום את סמכות השיפוט בקביעת גיל לענין חוק שירות בטחון, תשי"ט-1959 [נוסח משולב] וחוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953, המסורה כיום לפי חוקים אלה לבית המשפט המחוזי ולבית הדין לביטוח לאומי.

חוק הנוטריונים למסמכים יוצאי-חוץ (תיקון מס' 4), תשכ"ג-1963

תיקון סעיף 2

1. בחוק הנוטריונים למסמכים יוצאי-חוץ, תשי"ט-1950, בסעיף 2 (א), במקום "יושב ראש המועצה המשפטית" יבוא "היועץ המשפטי לממשלה", ובמקום "חברי המועצה המשפטית" יבוא "חברי המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין".

ד ב ר י ה ס ב ר

בסעיף 2 (א) לחוק הנוטריונים למסמכים יוצאי-חוץ, תשי"ט-1950, נאמר:

2. (א) לצורך חוק זה תוקם ועדת המלצות של המישה (להלן - הועדה). יושב ראש המועצה המשפטית יהיה יושב ראש הועדה; ארבעת חברי הועדה יתמנו על ידי שר המשפטים מתוך חברי המועצה המשפטית ועל פי המלצתה.

חוק לשכת עורכי הדין, תשכ"א-1961, אשר ביטל את המועצה המשפטית, לא קבע מי יבוא במקום ממלאי התפקידים האמורים בסעיף 2 (א) הג"ל. על כן אין ועדת ההמלצות יכולה לפעול כיום. מוצע עתה כי ועדת ההמלצות תהיה מורכבת מהיועץ המשפטי לממשלה - אשר היה יושב ראש הועדה בתוקף תפקידו כיושב ראש המועצה המשפטית - וארבעה חברים מבין חברי המועצה הארצית של לשכת עורכי הדין.

1 ס"ח 43, תשי"ט, עמ' 141; 87, תשי"ב, עמ' 232; 195, תשט"ו, עמ' 22; 356, תשכ"ב, עמ' 18.

